

6 черв. 2023 р. Читати 3 хв

Меми під час війни

Одним з перших слово «мем» використав Річард Докінс ще у 1976 році. У своїй книзі «Егоїстичний ген» він написав, що меми — це одиниці культурної інформації, ідеї, які можуть множитися, розвиватися і входити в популярну культуру так само, як поширюються гени. Нині для багатьох людей мем означає смішну картинку в мережі, яка віддзеркалює абсурдність реальності і створена для того, щоб розважитися і зняти психологічну напругу.

Залежно від інфоприводів — світових подій, новин, свят, меми можуть з'являтися від кількох в день до сотень за кілька хвилин. Картинки та відео стають вірусними і миттєво розлітаються інтернетом, адаптуються до мов різних країн, та у деяких випадках самі по собі вже стають інформаційним приводом для ЗМІ.

Меми стали органічною частиною українського інформаційного поля разом із поширенням соціальних мереж. З початком повномасштабної війни меми в Україні вийшли на новий рівень. З перших днів стало зрозуміло, що інформаційна війна не менш потужна за бойові дії. Агресор намагався знищити нашу волю, деморалізувати. Однак українці відповіли вибухом уїдливих та гострих мемів у відповідь на найменший прокол ворога, а проколів було вдосталь. Гумор — ознака психічного здоров'я і психологічний порятунок та прояв внутрішньої свободи водночас. В цьому сенсі українці яскраво продемонстрували свою життєстійкість і волелюбність.

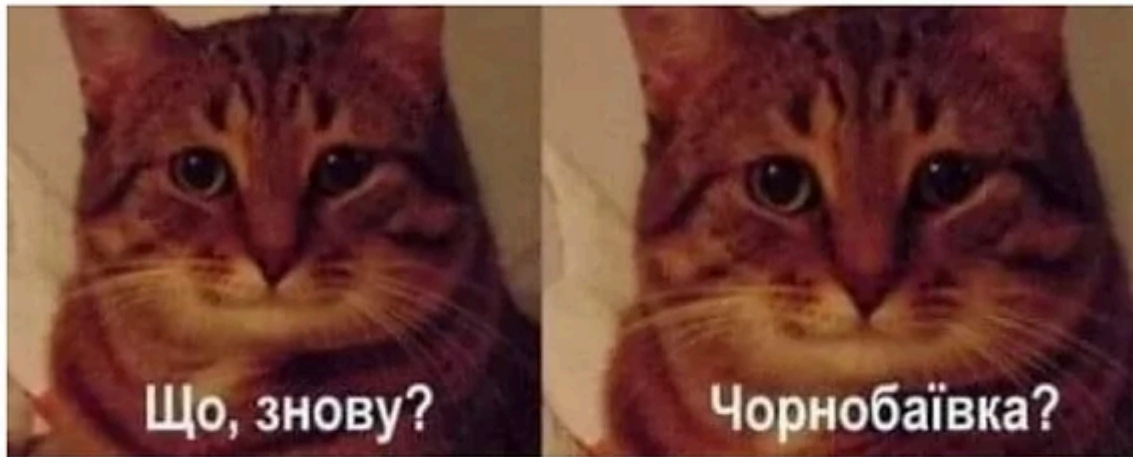

Вже в перший день війни — 24 лютого, абсолютним хітом став найвідоміший вислів цієї війни: «Русській військовий корабель, іді...!». Саме так відповів один з прикордонників острова Зміїного на пропозицію російських окупантів скласти зброю. Згодом цей «девіз» поширився у всьому світі, а в Україні створили велику кількість мерчу з ним, зокрема і всім відомі марки від Укрпошти.

Я поділила мєми 2022-го — першої половини 2023-го років на декілька категорій.

Мєми перших військових тижнів: тракторні війська; гопники з Оболоні; конотопська відьма; киянка, яка збила дрон банкою з огірками; чоловік, який з цигаркою в зубах големи руками переніс міну; керамічний півник з Бородянки; крейсер «Москва».

Усі вони як психологічний стабілізатор суттєво посприяли збереженню здорового глузду в моменти, коли психіка готова була злаватися.

Мемі про зброю: Чорнобаївка; лендліз; «Байрактари»; біологічна зброя; Кримський міст; ППО — ці мемі змінюють ставлення до зброї як до символу захисту, а не причини руйнувань і смерті.

Оксана Марченко
звернулась до президентів:

України

Туреччини

Монголії

Мемі про зневагу до небезпеки чи зрадників: чмоня; Віктор Медведчук та Оксана Марченко; «А я сейчас вам покажу, откуда на Беларусь гатовілось нападеніє»; Білгородська народна республіка; «Фонд помсти» Ані Лорак. Коли народ усвідомив, що зомбовані сусіди, а нерідко й колаборанти, не вірять у правду, у те, що саме Росія розв'язала агресивну війну, він почав сміятися з їхньої недолугості.

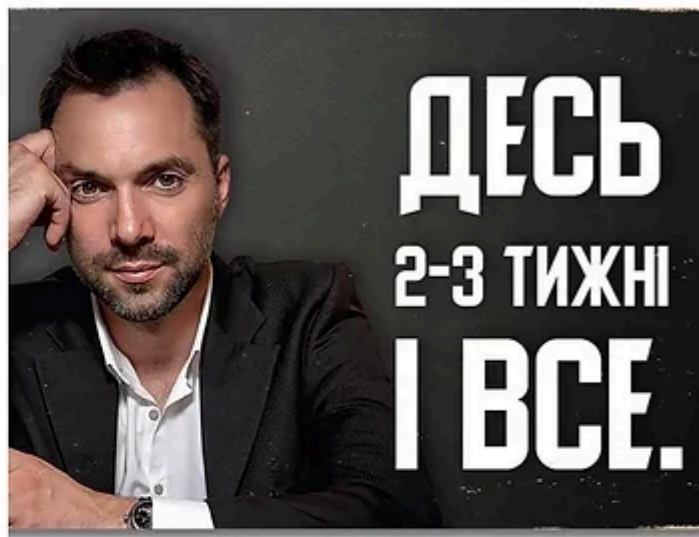
**ПРИТУЛА: КУПЛЯЄ СУПУТНИК
СУПУТНИК:**

*Мемі про волонтерство: гуманітарка; Тарас Чмут; Сергій Притула; супутник.
Українці об'єдналися задля спільної мети і вже з легкістю та позитивом реагують на виклики долі,
усвідомивши, що здатні самоорганізуватися і швидко зібрати ресурс для допомоги собі та іншим.*

Мовні мемі: неологізми українців і мовна прірва з росіянами

Мова адаптується до певного історичного періоду. Так сталося і з початком війни. З'явився сленг, нові слова та терміни, які розуміє вся Україна: «могилізація»; «бавовна»; «мопеди»; «приліт»; «пакеди»; «русня»; «донатити»; «чмобіки»; «пташки»; батальйон «Монако»; «два-три тижні»; «жест доброї волі»; йти слідом за російським кораблем; «концерт Кобзона»; «на нулі»; «хороші рускі».

Російські наративи говорять про спорідненість наших мов, хоча вороги насилу вимовляють українські слова, перекладають, не розуміючи їхнього значення. Наприклад, «паляниця»; «електрохарчування»; «пекельні борошна».

Музичні мемі: роботи Мюслі UA — «Добрий день Everybody», Дід Толя «Stefania», «Скоро буде Пасха». Також «Вообще не хочу уезжать из Крыма», «Пес Патрон», «Я танцюю гопака».

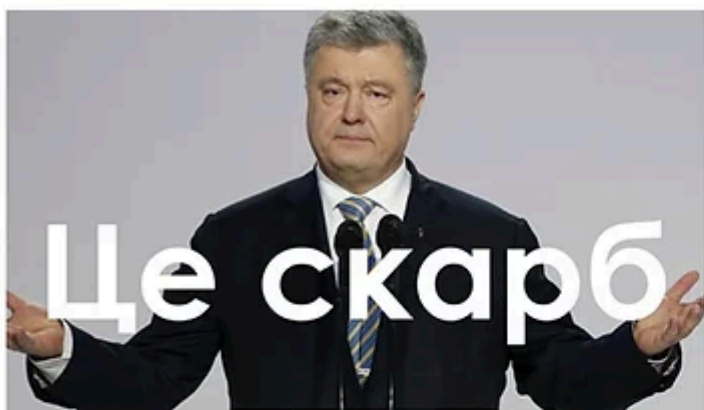
Музика, як і гумор, завжди присутня в нашому житті й має великий вплив на емоційний стан. «Мемні» пісні — новий жанр народної творчості, який просто вибухнув під час війни, і це справді окремий феномен, який чекає свого ґрунтовного дослідження.

ДОБРОГО ВЕЧОРА
МИ З УКРАЇНИ

Мемі про нескореність українського народу: «Доброго вечора, ми з України!»; Щекавиця; відключення світла; НЛО; безсонні ночі у травні 2023.

Мемі про людей-політиків та відомих людей, які приїжджають підтримати Україну: Володимир Зеленський; Валерій Залужний; Кирило Буданов; Борис Джонсон; Анджей Дуда; Емманюель Макрон; Петро Порошенко; Анджеліна Джолі; ворожі політики та відомі люди.

Ці мемі породжують довіру до влади та людей, котрі допомагають, і збільшують зневагу до ворога.

Тому точно не варто забувати про гумор та комунікацію, як би складно не було. Які б страшні події не відбувалися, як би ми не втомлювалися — знаємо, що знайдемо вихід, що не втратимо жагу до життя й боротьби. Лише разом, лише з позитивним настроєм та натхненням ми подолаємо всі негаразди. Сміємось, отже не здаємось!

Віолетта Кравченко